

**SOTE-
MUUTOSTUKI**

Tukipalvelut sote- uudistuksessa

**Webinaari kuntien ja alueiden
valmistelijoille ke 16.2.2022 klo
14:30–16:30**

**KUNTA
LIITTO**

Sote-uudistus

Tukipalvelut sote-uudistuksessa

16.2.2022 klo 14:30–16:30

- Avaus, 10min
 - Pj Erityisasiantuntija Karri Vainio, Kuntaliitto
 - Muutosjohtaja Ville-Veikko Ahonen, VM
- Lainsäädännön reunaehdot ja tukipalveluiden organisoinnin vaihtoehtoja (pikakertaus aiemmasta), 10min
 - Johtava lakimies Arto Sulonen, Kuntaliitto
- Hallituksen esitys tukipalveluita koskevaksi siirtymäaikasäätelyksi, 15min
 - Hallitusneuvos Auli Valli-Lintu, STM
- Henkilöstösiirrot, 10min
 - Yhteyspäällikkö Aija Tuimala, KT
- Vastauksia ennakkoon tulleisiin kysymyksiin, 60min
 - Arto Sulonen, Kuntaliitto
 - Auli Valli-Lintu, STM
 - Aija Tuimala, KT
 - Ville-Veikko Ahonen, VM
- Tilaisuudessa nousevat kysymykset/kommentit, ajan sallimissa rajoissa

**SOTE-
MUUTOSTUKI**

**KUNTA-
LIITTO**

Kuntaliiton sote-muutostuki

**Tukipalveluiden organisoinnin oikeudellisista
reunaehdoista 16.2.2022/Arto Sulonen**

Tukipalveluiden määrittely

Lääketieteelliset ja hammaslääketieteelliset tukipalvelut ja niihin liittyvä erityisosaaminen

- laboratorio- ja kuvantamistutkimukset
- muut tutkimustoimenpiteet
- edellä mainittujen toimenpiteiden tulkinta

Hyvinvointialue voi hankkia ne ulkopuolelta kokonaisuudessaan, jos se on tarpeen tukipalveluiden laadun, osaamisen ja kustannustehokkuuden turvaamiseksi (sote-järjestämislain 12 §)

Hallinnolliset ja tekniset tukipalvelut

Esim.

- ruokahuolto
- siivous
- HR
- palkkahallinto
- kirjanpito
- ICT-tukipalvelut

Hyvinvointialue voi hankkia niitä ulkopuolelta ilman lakiin sisältyviä rajoituksia (eivät julkisia hallintotehtäviä)

Hallinnolliset ja tekniset tukipalvelut (1)

- **Lähtökohta 1: Hallinnollisia ja teknisiä tukipalveluita hyvinvointialueet voivat hankkia rajoituksetta**
- **Lähtökohta 2: Kunnat ja hyvinvointialueet toisistaan täysin erillisiä oikeussubjekteja, joilla ei toisiinsa oikeudellista organisatorista sidosta (vrt. toisin kunnat ja kuntayhtymät)**
- **Kuntien ja hyvinvointialueiden välisiä oikeudellisia suhteita sääntelevät:**
 - **kuntalaki ja hyvinvointialueista annettu laki**
 - **julkisia hankintoja koskeva lainsäädäntö**

Hallinnolliset ja tekniset tukipalvelut (2)

- **Kunnan ja hyvinvointialueiden toiminta markkinoilla (kuntalain 15 luku ja hyvinvointialueista annetun lain 15 luku)**
 - **markkinaehtoinen toiminta on yhtiöitettävä**
 - **kunta ja hyvinvointialue eivät voi osallistua tarjouskilpailuun omana organisaationaan**
 - **yhtiöittämisvelvollisuuden poikkeukset (erit. toiminnan vähäisyys)**
- **Kuntien omistama markkinoilla toimiva yhtiö voi tarjota hallinnollisia ja teknisiä tukipalveluita hyvinvointialueelle, jos se on voittanut hankintalain mukaisen kilpailutuksen**

Sidosyksikköhankinnat (in house)

- **Kuntien yhteistoimintaan en sovelleta hankintalainsäädäntöä, jos yhteistoiminnassa on kyse hankintalain 15 §:ssä säädetyllä tavalla kunnan tai kuntayhtymän hankinnasta sen sidosyksiköltä tai 16 §:ssä säädetyllä tavalla kunnan tai kuntayhtymän hankinnasta toiselta hankintayksiköltä (kuntalain 50 §).**
- **Hyvinvointialueet voivat tuottaa palveluja yhteistoiminnassa, jos yhteistoiminnasta säädetään lailla tai kysymys on hankintalain 15 §:ssä säädetyistä hankinnasta hankintayksikön sidosyksiköltä tai 16 §:ssä tarkoitetusta hankinnasta toiselta hankintayksiköltä (hyvinvointialueista annetun lain 53 §).**
- **Kuntien ja hyvinvointialueiden yhteiset sidosyksiköt ovat mahdollisia, mikäli hankintalain reunaehdot täyttyvät**

Hankintalain 16 §

16 § Hankinnat toiselta hankintayksiköltä:

- ”Tätä lakia ei sovelleta hankintayksiköiden väliseen hankintaan, jolla hankintayksiköt toteuttavat yhteistyössä ja yhteisten tavoitteiden saavuttamiseksi niiden vastuulla olevat yleisen edun mukaiset julkiset palvelut. Lisäksi edellytyksenä on, että enintään viisi prosenttia ja enintään 500 000 euron osuus yhteistyön piiriin kuuluvista palveluista tuotetaan muita kuin sopimuksen osapuolia varten. Prosenttiosuuden määrittämiseen sovelletaan, mitä 15 §:n 2 momentissa säädetään.”
- **Kuntien ja hyvinvointialueiden väliset tukipalveluiden ostot eivät em. säännöksen mukaan ole mahdollisia.**

Tukipalvelut organisoitava uudelta pohjalta

- **Tukipalvelut on organisoitava uudelleen, jos**
 - **sairaanhoitopiiri tai kehitysvammapiiri tuottaa niitä kunnille tai vapaaehtoisille kuntayhtymille**
 - **kunnat tai vapaaehtoiset kuntayhtymät tuottavat niitä sairaanhoitopiirille tai kehitysvammapiirille tai pelastuslaitokselle**
 - **kunnilla on sidosyksikköyhtiöitä, joiden osakkeet eivät siirry hyvinvointialueelle ja joiden palveluita hyvinvointialueet haluavat hyödyntää**
- **Jos sairaanhoitopiiri tai kehitysvammapiiri on ennen uudistuksen voimaan tuloa mukana tukipalveluita niille tuottavassa in-house -yhtiössä, siirtyvät piirien omistuksessa olevat yhtiön osakkeet hyvinvointialueelle ja yhtiö on in-house asemassa suhteessa hyvinvointialueeseen, jos hankintalain mukaiset in-house – kriteerit täyttyvät**

Tukipalveluiden tuottamisen vaihtoehtoja

1

Omana toimintana

liikelaitos mahdollinen

2

Hankinnat yrityksiltä

ml. markkinoilla toimivat
kuntien omistamat yhtiöt
yhteishankinnat mahdollisia,
myös alueiden ja kuntien
yhteishankinnat

3

In house-yhtiöt

Yhden tai useamman alueen
yhteiset sidosyksiköt
Kuntien ja hyvinvointialueen
yhteiset sidosyksiköt

4

Hyvinvointi- alueiden välinen sopimus

Järjestämislain 36 §:n
mukainen
hyvinvointialueiden
yhteistyösopimus

5

Hyvinvointiyhtymä

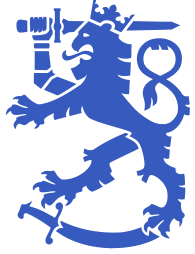
6

Lakisääteiset tukipalvelut (kansalliset toimijat)

Esim. hallinnon turvaverkko
TUVE

X

Ei mahdollista: Kunta tuottaa suoraan
tukipalveluita hyvinvointialueelle tai
hyvinvointialue kunnalle

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Hallituksen esitys tukipalveluita koskevaksi siirtymäaikasääntelyksi,

Hallitusneuvos Auli Valli-Lintu, STM

Sote-uudistus

Tukipalvelujen myynti

- HE 10/2022 annettu eduskunnalle 10.2.2022
- Säännös mahdollistasi kunnan tukipalvelujen myynnin hyvinvointialueella vuoden 2023 aikana, jos
 - kunta myynyt palveluja soten ja pelan käyttöön ennen 2023 myynti alittaa EU kynnysarvot
 - Vuonna 2022 215 000 euroa/hankinta
 - Hankintadirektiivin mukaisista eurorajoista ei voi hakea poikkeusta notifikaatiomenettelyllä, joka koskee vain EU-valtiontukikysymyksiä
- Säännös koskee myös tilanteita, joissa sairaanhoitopiiri tai erityishuoltopiiri ennen niiden siirtymistä hyvinvointialueelle on tuottanut tukipalveluita kunnalle tai vapaaehtoiselle kuntayhtymälle
- Myynti on hinnoiteltava markkinaehtoisesti sekä eriytettävä kirjanpidossa
- Henkilöstöön sovelletaan liikkeenluovutussäännöstä sopimuksen päätyttyä

Tukipalvelut ja henkilöstön siirrot

160222

Yhteyspäällikkö Aija Tuimala
Kunta- ja hyvinvointialuetyönantajat KT

1/2024

HUOM. Kuntien vastuulla olevien tukipalveluiden yhtiöittämisen siirtymäaika 1 vuosi ?

Yli 50% sääntö, tukipalvelut

- Kuntien yhteisten tukipalvelujen henkilö siirtyy hyvinvointialueen tai hyvinvointiyhtymän palvelukseen, mikäli **henkilön nykytehtävistä** vähintään puolet kohdistuu kunnan sosiaali- tai terveystalouteen tai pelastustoimeen.
- Tukipalvelua ovat kaikki sosiaali- ja terveydenhuollon tai pelastustoimen toimintaa tukevat tehtävät
 - kuten esimerkiksi keskitetty ruokahuolto, siivous, laitehuolto, toimisto- ja hallintopalvelut, palkanlaskenta-, talous- ja henkilöstöhallinnon palvelut, ICT-palvelut tai kiinteistötoimi, tekniset palvelut sekä laboratoriot ja kuvantamispalvelut.
- **Voimaanpanolain HE: Tärkeää on varmistua myös siitä, että välttämätön palvelutuotanto turvataan siirtymätilanteessa ja muutoinkin yhteen sovitetaan henkilöstöresurssit siten, että sekä hyvinvointialueilla että kunnilla on toimiva tukipalveluverkosto myös jatkossa.**

www.kt.fi/muutostuki

Ennakkoon tulleita kysymyksiä

Siirtymäaikasääntely ja hankintalaki

Koskeeko esitetty siirtymäaika myös kuntien in-house yhtiöiden palveluiden ostoja?

- Ei. Siirtymäaika koskee vain kuntien ja hyvinvointialueiden välisiä tukipalveluiden hankintoja
- Inhouse-yhtiöiden hyödyntäminen on kuitenkin mahdollista hankintalain sidosyksikkösäätelyn reunaehdot huomioiden

Voiko in-house periaatteella tapahtuva palvelutuotanto tapahtua myös käänteisesti (kunnalta in-house yhtiölle)?

- In-house yhtiö voi tehdä hankintoja kilpailuttamatta siihen määräysvaltaa käyttävältä hankintayksiköltä (ns. käänteinen sidosyksikkösuhde)
- Järjestely, jossa in-house yhtiö hankkisi palvelut omistajana toimivalta kunnalta ja myisi niitä edelleen omistajana toimivalle hyvinvointialueelle, voidaan tuomioistuimessa tulkita tilanteeksi, jossa palveluiden hankinta tosiasiallisesti tapahtuu yhtiön omistajien välillä (hankintalain vastaisesti). Tämän kaltaista järjestelyä ei voida tästä syystä suositella

Voiko kunta ostaa jatkossa sote-keittiöltä palveluja pienimuotoisesti, tai sote-keittiö kuntakeittiöltä?

- Kunta-/hyvinvointialuelaki mahdollistaa palveluiden vähäisen myynnin ilman yhtiöittämistä
- Hankintalaki mahdollistaa kynnysarvot alittavat palveluhankinnat
- Kunta/hyvinvointialuelain mahdollistamaa vähäistä palvelumyyntiä ei ole tarkoitettu jatkuvaluonteiseen myyntiin.
- Vähäinen toiminta markkinoilla
 - satunnaista
 - lyhytaikaista
 - perusteltavissa kysynnän ja tarjonnan tai toiminnan muutoksilla
 - ei ole markkinavaikutuksia tai jonka markkinavaikutus jää pieneksi
 - poikkeusta tulkittava suppeasti

Ennakkoon tulleita kysymyksiä

Henkilöstön siirtyminen

Onko työntekijöillä ollenkaan irtisanomissuoja tai vastaava, jos työntekijä siirtyy hyvinvointialueelle ja sitten uuden yt-neuvottelun kautta inhouse-yhtiölle ?

- Uudistukseen ei sisälly lainkaan irtisanomissuojaa.
- Henkilöstön siirrot tapahtuvat liikkeen luovutuksen periaatteiden mukaisesti

1) Kunnilta ja sairaanhoitopiiriltä liikkeen luovutus hyvinvointialueelle

- Luovuttaja ja luovutuksensaaja: Laki työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnassa ja hyvinvointialueella 13.4.2007/449

2) Hyvinvointialueelta liikkeen luovutus osakeyhtiölle

- Luovuttaja: Laki työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnassa ja hyvinvointialueella 13.4.2007/449
- Luovutuksensaaja: Yhteistoimintalaki 1333/2021 (jos hlöstömäärä väh. 20)

Ikäihmisten toimintakeskuksessa on ollut oma jakelukeittiö/ruokala asiakkaille. Siirtyvätkö työntekijät myös hyvinvointialueelle vai jäävätkö kuntien työntekijöiksi ? Mikäli osa ruokapalveluista kohdistuu soteen ja osa sivistykseen, miten menetellään?

- Jos kaupunki tuottaa suoraan tukipalveluja, yli 50 prosentin osuudella tällaisia tehtäviä tekevät henkilöt siirtyvät hyvinvointialueelle.
- Jos kaupunki järjestää ruokapalvelut omistamansa tukipalveluita tuottavan yhtiön kautta, niiden henkilöstö ei siirry hyvinvointialueelle.
- **Tukipalveluiden rakenteita on tarkasteltava niin kuntien että hyvinvointialueiden näkökulmasta.**

Mikä on kuntien omistamaansa osakeyhtiöön ulkoistaman talous- ja henkilöstöhallinnon henkilökunnan asema hyvinvointialuille siirryttäessä ? Ottaako lainsäädäntö tähän jotain kantaa ?

- Lainsäädäntö ei ota tähän kantaa.
- Vain merkittävissä sote-palveluiden ulkoistamistilanteissa takaisinottovelvoite voi tietyillä rajoituksilla tulla kyseeseen.

Onko kunnan ja hyvinvointialueen välillä mahdollisuus sopia henkilöstösiirroista toisin ?

- Lähtökohtaisesti ei.
- KUITENKIN
 - Palveluresursseja on tarkasteltava kokonaisuutena, jotta tukipalveluja voidaan jakaa henkilöiden työmäärien perusteella. Sekä henkilöstöään luovuttavan että luovutuksen saajan kannalta on olennaisen tärkeää, että välttämätön palvelutuotanto turvataan siirtymätilanteessa ja että henkilöstöresurssit muutoinkin sovitetaan yhteen siten, että sekä hyvinvointialueella että kunnissa on toimivat tukipalvelut myös jatkossa.
 - Kunta voi järjestellä henkilöiden tehtäväsisältöjä ja toimenkuvia virka- ja työehtosopimusten, työlakien ja työnantajan työnjohto-oikeuden puitteissa siten, että hyvinvointialueelle siirtyy kokonaisuutena oikea määrä työpanosta.

Edelleen on epäselvää, siirtyykö yli 50% työajasta Sotea tekevät: 1. Siivoojat 2. Kiinteistönhoitajat

- **Kunta omistaa kiinteistön, jota hyvinvointialueen palvelu tulee vuokraamaan.**
- Kuntien palveluksessa oleva kiinteistötoimen henkilöstö ei siirry hyvinvointialueille, jos henkilöiden tehtävät liittyvät kunnan omistukseen jäävin sote- tai pelastustoimen kiinteistöihin.
- **50 % työpanos- pääsäännön mukaan siivoushenkilöstö siirtyy hyvinvointialueille.** Siivouspalvelut eivät yleensä myöskään sisälly kiinteistövuokriin. Siivouksen järjestelyt voivat kuitenkin vaihdella eri kunnissa merkittävästi ja joitakin poikkeuksia voi olla siirtymisessä hyvinvointialueille.

Nyt on pitänyt ilmoittaa henkilöt tukipalveluista, jotka siirtyvät hyvinvointi alueelle. Mutta sitä ei ole kerrottu miten hyvinvointi alue sijoittaa työntekijät jatkossa. Miten kerrot työntekijöille että siirtyvät mutta ei toiminnan järjestämisestä ei ole mitään tietoa?

- Hyvinvointialueiden väliaikaishallinnon ja kuntien välillä on selvitettävä hallinto- ja muiden tukipalvelutehtävien tarkat henkilömäärät hyvissä ajoin ennen 31.12.2022.
- Yhteistoimintamenettelyt on käytävä ennen henkilöstön siirtoja kunnasta tai kuntayhtymästä hyvinvointialueelle niin, että ne on saatu päätökseen hyvissä ajoin, ennen kuin hyvinvointialueiden toiminta alkaa 1.1.2023.
 - Ensimmäisessä vaiheessa yt-menettelyt koskivat henkilöstösiirtoihin liittyvää tiedonsiirtoa.
 - Varsinaiset liikkeen luovutukseen liittyvät yhteistoimintaneuvottelut käydään kunkin alueen omien aikataulujen mukaan oletettavasti syksyllä 2022
- Hyvät henkilöstöjohtamisen käytännöt painottavat ennakointia

Miten huomioidaan henkilöstön edustajien mukana oleminen tulevissa neuvotteluissa? Henkilöstön edustajilla tulisi olla läsnäolo- ja puheoikeus henkilöstöjaoston kokouksiin.

- **Kuntien ja kuntayhtymien** on huolehdittava **jatkuvasta viestinnästä henkilöstölle** ja aloitettava yt-lain mukainen yhteistoimintamenettely
- **Uudistuksen edellyttämät järjestelyt** valmistellaan yhteistoiminnassa hyvinvointialueiden kuntien ja kuntayhtymien sekä niiden henkilöstön edustajien kanssa.
 - Valmistelutoimielimiin henkilöstön edustus
- Väliaikainen valmistelutoimielin on perustanut **väliaikaisen YT-elim**en muutosvaiheen yhteistoimintaa varten
- **HY-alueiden hallintosääntö** määrittelee uuden johtamisrakenteen. Mahdollinen henkilöstöjaosto on työnantajan luottamushenkilötoimielin (poliittinen).

Ennakkoon tulleita kysymyksiä

Ateriapalvelut / ruokahuolto

Voiko kaksi eri työnantajaa (HVA ja kunta) toimia samassa keittiössä? Elintarvikelain näkökulmasta keittiössä voi olla kerrallaan vain yksi toimija.

- Sote-lainsäädäntö ei aseta samoissa tiloissa työskentelylle rajoitteita
- Elintarvikelain mukaan lähtökohtaisesti keittiöstä vastaa vain yksi toimija, mutta toimijoiden määrää ei muuten rajattu.
- Mikäli toimijoiden vastuut keittiöstä ovat selviä sekä heille itselleen että viranomaisille, voi samassa keittiössä toimia myös useampi toimija.

Kenen vastuulla on sote-kohteissa järjestää henkilöstöruokailu siirtymäajan jälkeen ? Kaupungin henkilöstöruokailun mahdollisuus Sote-keittiöissä?

- Työnantaja vastaa henkilöstöeduista, mutta ruokapalveluiden organisointimuoto voi vaikuttaa hyödyntämismahdollisuuteen.
- Yhtiöittämällä toiminta voidaan tarjota myös muille

Kunnalla on kokonaisulkoistettu sote ja sopimus siirtyy hyvinvointialueelle. Myös kuntapalveluihin kuuluvat ravitsemuspalvelut on kilpailutettu ja tuotetaan eri sopimukseen perustuen sote-palveluihin, kouluun ja päiväkotiin. Ravitsemuspalvelujen tuotantosopimus jatkuu kait sopimuksen mukaisesti, vaikka kohdentuu myös sote-sektorin palveluihin?

- Hyvinvointialueelle siirtyvät sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämiseen liittyvät sopimukset 1.1.2023, jollei hyvinvointialue ja kunta toisin sovi. Jos sopimusta ei ole mahdollista siirtää tai jakaa, kunta tekee 26 §:ssä tarkoitetussa selvityksessä esityksen sopimukseen liittyvän vastuun jakautumisesta.
- Kunnan on tehtävä viimeistään 28.2.2022 hyvinvointialueelle selvitys sosiaali- ja terveydenhuollon tai pelastustoimen sopimuksista ja vastuista.

Koteihin toimitettavien ateriapalveluasiakkaiden asema muutoksessa. Onko asia näin etteivät kunnat voi niitä jatkossa tuottaa ja jos on niin miten kerätään tieto ateriapalvelun asiakkaista, kun kaikilla ei ole muita palvelumuotoja kotona asumisen tukena, kuten esim. kotipalvelua?

- Kunnat eivät voi tuottaa hyvinvointialueille palveluita ilman toiminnan yhtiöittämistä/kilpailuttamista tai yhteisomisteiden inhouse-yhtiön perustamista
- Tieto sosiaalihuoltoon kuuluvien ateriapalveluiden asiakkaista tulee antaa hyvinvointialueelle voimaanpanolain perusteella

Ennakkoon tulleita kysymyksiä

Irtain omaisuus / sopimukset

Siirtyykö pelkästään ateria- ja siivouspalvelujen henkilöstö hyvinvointialueille vai siirtyykö myös näiden sote-kohteiden kalusto/irtaimisto kokonaan tai osittain? Miten toimitaan, jos siivouksessa on käytetty osittain yhteisiä koneita, joita siirretään kohteesta toiseen.

Siirtyykö 50% esim. keittiöiden irtaimesta omaisuudesta HVA:n järjestämisvastuun mukana pois kuntien keittiöistä? Eli onko kunnan velvollisuus "lain nojalla" se luovuttaa jos niin alueella halutaan?

- Sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen toimintaan liittyvä kunnan omistama irtaimisto eli koneet kalusteet, laitteet, materiaalit sekä immateriaaliset oikeudet ja muut luvat siirtyvät hyvinvointialueelle. Siirtyvään irtaimistoon eivät kuulu kunnan osakeomistukset eräiden sosiaali- ja terveyspalveluja tuottavien osakeyhtiöiden osakkeita lukuun ottamatta.
- Säännöksen perustelujen mukaan hyvinvointialueelle siirtyy ensinnäkin kaikki sellainen irtain, joka on hyvinvointialueen hallintaan siirtyvissä toimitiloissa hyvinvointialueen järjestämisvastuulle siirtyneen toiminnan käytössä. Hyvinvointialueelle siirtyy myös kaikki muu sellainen irtain omaisuus, joka selkeästi liittyy sen järjestämisvastuulle kuuluvaan toimintaan, kuten erilaiset koneet ja kalustot sekä materiaalit.
- Kunnan on tehtävä viimeistään 28.2.2022 hyvinvointialueelle selvitys siirtyvästä irtaimesta omaisuudesta. Voimaantulolain 28 §:n mukaisesti hyvinvointialue tekee päätöksen irtaimen omaisuuden siirtymisestä sille.
- Irtaimen omaisuuden siirtymisestä voivat kunta ja hyvinvointialue ennen mainittujen osakkeiden siirtymistä lukuun ottamatta sopia toisin.

Tilojen kiinteiden laitteiden vastuut, omistus ja huollon järjestäminen, siirtyvätkö laitteet lähtökohtaisesti tukipalvelukumppanille irtaimistona vai jäävätkö kunnan vastuulle ja omistukseen jos tila vuokrataan kunnalta 3+1 vuodeksi?

Miten toimitaan siirtyneen irtaimiston huollon osalta? (Instrumenttipesukone, tiskikone, lääkejääkaappi, vetokaappi yms.). Huolehtiiko mahdollisista korjauksista hyvinvointialue itse? Vai sisällytetäänkö tämä osa kiinteistöhuollosta vuokraan erillisellä kirjauksella?

- Sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen toimintaan liittyvä kunnan omistama irtaimisto eli koneet kalusteet, laitteet, materiaalit sekä immateriaaliset oikeudet ja muut luvat siirtyvät hyvinvointialueelle. Kuvauksen perusteella kyse on tässä nimenomaan sote-toimintaan liittyvästä irtaimistosta. Lähtökohtaisesti siirtyvän irtaimiston osalta hyvinvointialue vastaa korjauksista 1.1.2023 lukien itse.
- Irtaimen omaisuuden siirtymisestä voivat kunta ja hyvinvointialue ennen mainittujen osakkeiden siirtymistä lukuun ottamatta sopia toisin.
- Kiinteistöön voi kuulua nk. kiinteitä laitteita, jotka jäävät kunnan omistukseen. Näiden huolto kuuluu kiinteistön omistajalle ja sisältyy voimanpanolain 22 §:n ja vuokra-asetuksen mukaiseen ylläpitovuokraan. Käytännössä vuokralainen ja vuokranantaja käyvät läpi vastuunjaot, tavanomaisesti tehdään vastuunjakotaulukko.

Ennakkoon tulleita kysymyksiä

Muut kysymykset

Mikä tulee olemaan kunnallisten työterveysyhtiöiden asema sote-uudistuksen jälkeen?

Työterveydenhuoltoon liittyvään osakeyhtiömuotoiseen toimintaan sovelletaan seuraavia periaatteita:

- Kaikki sairaanhoitopiirien ja erityishuoltopiirien (nk. pakkokuntayhtymien) omistamat työterveysyhtiöiden osakkeet siirtyvät hyvinvointialueelle suoraan lain nojalla
- kuntien ja nk. vapaaehtoisten kuntayhtymien hyvinvointialueille siirtyvät sellaisten yhtiöiden osakkeet, jotka kunta/kuntayhtymä omistaa terveydenhuoltolain 18 § (työterveydenhuoltopalvelut alueella sijaitsevilla työpaikoissa työskenteleville työntekijöille) mukaisten velvoitteiden täyttämiseksi
- kuntien ja nk. vapaaehtoisten kuntayhtymien (jotka eivät toimi sairaanhoitopiirin yhteydessä) osalta hyvinvointialueelle eivät siirry sellaisten osakeyhtiön osakkeet, jotka kunta omistaa työterveyshuoltolaissa säädettyjen työnantajavelvoitteidensa täyttämiseksi
- työterveydenhuollon konsernirakenteissa tilanne edellyttää tapauskohtaista arviointia

Voiko sama taloushallinnon palvelukeskus jatkaa sekä kuntien että hyvinvointialueiden taloushallinnon tukipalveluiden tuottajana? Minkälaista sopimusta edellytetään?

- Jos kyseessä on kunnan oma palvelukeskus → ei voi
- Inhouse-palvelukeskus → Kyllä

Tuleeko kuntien yhtiöittää kiinteistöt jos vuokraustoiminta hyv.alueelle niissä jatkuu 3v. jälkeen? Millainen aikataulu, siirtymäaika tähän on tulossa.

- Kuntien tulee yhtiöittää siirtymäkauden loppuun mennessä
- Siirtymäkauden aikana kunta ei toimi kuntalain 15 luvun tarkoittamalla tavalla markkinoilla (vuokraus perustuu suoraan lakiin) mutta sen jälkeen tilanne muuttuu
- Jos kunta jatkaa tilojen vuokraamista siirtymäkauden jälkeen, kunnan on arvioitava, toimiiko se kilpailutilanteessa markkinoilla -> jos toimii, toiminta on kuntalain 126 §:n mukaan pääsääntöisesti yhtiöitettävä

Voiko kunta myydä omistamansa sote-kiinteistöt ulkopuoliselle sijoittajalle/investorille? Ellei, niin mikä pykälä/laki tämän estää?

- Mikään laki ei rajoita kuntaa myymästä omia kiinteistöjään/toimitiloja
- Otettava kuitenkin huomioon rajoituslain asettamat reunaehdot
 - takaisinvuokrausta koskevaan sopimukseen otettava irtisanomisehto (oikeus irtisanoa 2024 tai 2025 vuoden irtisanomisajalla)
 - STM:n lupa, jos takaisinvuokrauksessa kyse vuokra- tai muuna käyttöoikeussopimuksena toteutettavasta rakennuksiin kohdistuvasta yli 5 milj. euron investoinnista

Toivoisin yksinkertaista kuvaa missä näkyy eri vaihtoehdot tilojen siirtymisessä hyvinvointialueelle kiinteistöjen erilaisissa omistuspohjissa

www.kuntaliitto.fi/sotemuutostuki

sote- ja pelastustoimitilaomaisuuden muutostukiaineisto

4.2: Eri omistus- ja sopimusmallien käsittely muutostilanteessa ja siirtymäkauden jälkeen

Vaihtoehdot	VE1A	VE1B	VE1C	VE1D
Tilanne 2022 lopussa				
Omistus	Kunta omistaa suoraan rakennuksen			
Nykyinen käyttötilanne	Oman sote-toiminnan käytössä	Lakisääteisen kuntayhtymän käytössä	Vapaaehtoisen kuntayhtymän käytössä	Yksityisen käytössä
Nykyinen tilojen vuokraustilanne	Sisäinen vuokra omalle sote-toiminnalle	Vuokrasopimus lakisääteisen kuntayhtymän kanssa	Vuokrasopimus vapaaehtoisen kuntayhtymän kanssa	Vuokrasopimus yksityisen kanssa*
Tilanne 2023 alkaen				
Omistus	Omistustilanne pysyy samana.	Omistustilanne pysyy samana.	Omistustilanne pysyy samana.	Omistustilanne pysyy samana.
Sopimustilanne vuosille 2023-2026	3+1 vuokrasopimus hyvinvointialueen kanssa	Nykyinen vuokrasopimus siirtyy hyvinvointialueelle.	Nykyinen vuokrasopimus siirtyy hyvinvointialueelle.	Nykyinen vuokrasopimus säilyy yksityisen kanssa
Vuokrataso vuosille 2023-2026	Sote vuokra-asetuksen mukainen	Nykyisen vuokrasopimuksen mukainen.	Nykyisen vuokrasopimuksen mukainen.	Nykyisen vuokrasopimuksen mukainen.
Sopimustilanne 3+1 jakson jälkeen (2025-2026 jälkeen)	Mahdollinen uusi sopimus hyvinvointialueen kanssa	Nykyinen vuokrasopimus jatkuu loppuun asti	Nykyinen vuokrasopimus jatkuu loppuun asti	Nykyinen vuokrasopimus jatkuu loppuun asti

44 *Kunta kilpailuttanut palveluntuotannon omiin tiloihinsa. Mikäli kyseessä on tilanne, jossa toimitilassa toteutettava palvelu on kilpailutettu ilman vuokrasopimusta yksityiselle toimijalle, tehdään toimitilasta 3+1 sopimus hyvinvointialueen kanssa.

kuntaliitto.fi/sotemuutostuki

www.kuntaliitto.fi